

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Decimum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

Decimum Privilegium.

CCCLESIA privilegio tali gaudet, ꝛ ꝑꝛ solus præ-
 latus nõ potest legatum maximè de rebus immo-
 bilib. factum ecclesie repudiare, ꝛ quia & si eccle-
 sia huiusmodi legati ignara extitisset, eidem domi-
 nium rei legatę censetur acquisitum, l. cum pater
 s. furdo. ff. de leg. 2. nam si prælatus posset repudia-
 re, videretur alienare re ecclesie acquisitam. l. magis s. fundum. ff.
 de reb. eorum ibi dicitur ꝛ quod si pupillus non potest repudiare
 fundum sibi legatum, cum non possit alienare rem suam, uidetur
 ergo quod ex repudiatione sequitur alienatio. In cõtraria opinio-
 ne est Federic. in cõs. 8. motus hac ratione quod ante acceptatio-
 nem legati nõ est quęsitum ius ecclesie, vnde repudiando potius
 nõ acquirit, quod alienat, sed in non acquirendo non requiritur
 solemnitas, c. cõ apostolica de his que fi. à præla. ibi dicitur ꝛ quod
 solemnitas requiritur, quãdo alienatur res que possidetur ab ec-
 clesia, non enim est par ratio, lucra non capere, & quęsita perde-
 re, l. si sponsus. s. si maritus. ff. de donat. int. uir. & vxo. & respon-
 dendo ad s. fundum dici potest, quod ille tex. loquitur in pupillo,
 q non habet administrationem rerum suarum, secus in prælato, vñ
 de quemadmodum tutor tenetur quando potest acquirere pupil-
 lo, & non acquirit, l. quicquid. C. arbit. tut. ita & prælatus, tex. cum
 glo. 12. quæstio. 4. capitu. 2. glo. 16. quæstio. 6. s. fina. ꝛ vbi dicitur,
 quod in acquirendo prælatus non potest facere conditionem ec-
 clesie deteriolem, idem tenet, Innocen. in capitu. 2. de dona. ta-
 men si prælatus sine causa repudiaret, potest compelli, vt satisfa-
 ciat ecclesie de suo, Abb. dicit hunc casum esse dubium, in capit.
 tua de his que fiunt à præla. sed Bartol. in l. iubemus nullam. C.
 de sacrosanct. ecclesi. per distinctionem hanc materiam expedit,
 dicit gloss. quod aut quæris, vtrum prælatus, possit præiudi-
 care ecclesie contrahendo, aut aliud faciendo, primo casu non
 potest præiudicare, nisi licitè contrahat, vt d. l. iubemus & Au-
 then. hoc ius. C. de sacrosanctis ecclesiis, secundo casu aut lo-
 quimur in quærendis, & potest præiudicare, aut in iam
 quæstis, & tunc aut negligendo, & potest ecclesie præiudi-
 care, faciendo contra se præscribi, vt in Auth. quas actiones.
 C. de sacrosanct. ecclesi. aut aliud faciendo, & tunc aut facit

C cum

cum consensu capituli, & potest ei præiudicare, ita loquitur d.l.iubemus aut sine consensu capituli, & tunc non potest præiudicare ecclesiæ, vt in capitu. delictum de regu. iur. & ita Docto. illud
6 cap. intelligunt. videtur tamen Paul. de Cast. vt in consi. 111. ¶ quòd solus prælatus non possit repudiare legatum, sine debita solemnitate, donationem autem repudiare potest, ratio diuersitatis
7 percipitur, ex d. s. fundum, ¶ donatio non acquiritur nisi volenti, & non ignorati, sed in legato sufficit factum testatoris solius, acquiritur ignorantibus, licet reuocabiliter, d.l. cum pater. s. surdo & d. s. fundum ergo legatum est quæsitum, sed contra hoc videtur tex.
8 in cap. verum de condit. oppos. vbi Abb. dicit, ¶ res donata ecclesiæ sub modo, statim efficitur ecclesiæ, nec reuocatur, modo non seruato, nisi hoc in contractu sit expressum, ecce quòd donatio facta ecclesiæ, statim tenet, facta etiam sub modo, si ergo res donata ecclesiæ statim fit ecclesiæ, ergo ius est acquisitum ipsi ecclesiæ, etiam ignorantibus, licet reuocabiliter, ita dicendum de legato, in vtroque ista conditio tacite intelligitur, si volet, quæ tamen
9 ¶ tacita conditio non facit legatum, vel donationem conditionalem. l. conditiones, ff. de conditio. & demonstratio. si ius est ecclesiæ
10 acquisitum, ¶ in acquisitis solus prælatus non potest ecclesiæ nocere, ita tenet glo. & Docto. 16. quæstio. 6. s. fin. Innocen. in capitu. fraternitatis de don. tenenda est igitur distinctio. Bar.
11 tol. in d.l. iubemus Abb. in d. capit. ¶ verum dicit, quòd tam in contractibus nominatis, quàm non nominatis, si modus appositus fuerit, finalis causa contractus possit agi ad reuocationem, si modus non seruatur, l. cum te fundum. C. de pact. inter emptio, & venditio. & l. 1. C. de conditio. quæ sub mo. si tamen modus non fuit causa finalis contractus, tunc non agitur ad reuocationem, sed ad obseruantiam modi, l. ea conditio. C. de rescinden. venditio. sed respectu donationis factæ ecclesiæ, tex. est singularis in
12 d. capitu. verum, ¶ semper enim præsumitur, quòd modus non sit causa finalis contractus, quia donans ecclesiæ sub modo, videtur principaliter donasse propter Deum, & in remissionem peccatorum suorum, modus ergo appositus non est causa finalis contractus, & ita non potest agi ad reuocationem, sed solum ad implementum, nisi fuerit expressum, vt possit reuocari, & ita cum ratio sit eadem, in vtroque concordabitur ius civile, & canonicum.

S U M M A R I V M.

- 1 Donatio facta sub modo obmodum non seruatum per prælatum reuocari non potest.
- 2 Prælatus in acquirendis potest ecclesie nocere non autem in quæsitis.
- 3 Pactum de donatione facta, de non alienando an valeat?
- 4 Ecclesie bona possunt alienari pro redemptione nisi fuerint sub hac conditione donatæ vel quando.

Vndecimum Priuilegium.

- E**CCLĒSIA gaudet priuilegio, † quòd donatio facta sub modo, ob modum non seruatum per prælatum reuocari non potest, quia delictum solius prælati, ecclesie nocere non potest, vt in regula delictum de regul. iur. vnde si datur ecclesie possessio, vt non possit alienari, & si aliene tur, vt possessio possit ab ecclesia reuocari solo prælato alienante reuocatio fieri non potest, secus si cum prælato, Capitulum cõsensum præstitisset ita dicunt Docto. in cap. breui de iureiuran. vbi dicunt, aliud esse respectu conditionis implendæ, nam tunc satis est, quod prælatus non impleat conditionem, ad hoc vt res non acquiratur ecclesie, quòd singulariter notatur, quia ratio diuersitatis est, † cum in acquirendis solus prælatus ecclesie nocere possit, non autem in quæsitis. † Sed videatur an pactum in donatione facta ecclesie de non alienando valeat, in autem alien. & emphyt. in §. sanctissimas habetur, quòd † bona ecclesiastica pro redemptione captiuorum possunt alienari, nisi sub hac conditione fuerint donata, vt non alienarentur, Si necessitas etiam vrget, aliqui tenent per glof. d. autem vt non possit fieri alienatio etiam pro redemptione captiuorum: Alij dicunt, quòd in tali casu res tali modo sine conditione donata ecclesie ne alienetur, quòd possit alienari, dummodo ecclesia alia bona non possideat, quoniam si alias res haberet, non posset propter prohibitionem testatoris, vel donatoris alienare, ex quo necessitati ecclesie consuli non potest, licitè alienatur, si alia opinione ductus fuisset donator, non fuisset sanè mentis, cum de tali necessitate pia hoc facere debuisset, capitulum sicut 47. distinctio.